

ArchEnerg Regionális Megújuló Energetikai és Építőipari Klaszter Szervezeti és Működési Szabályzata

I. A Szervezeti és Működési Szabályzat célja:

A Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg az Archenerg Regionális Megújuló Energetikai és Építőipari Klaszter szervezeti felépítését, működési rendjét, a belső illetve külső kapcsolatok rendjét.

II. A Szervezeti és Működési Szabályzat személyi és időbeli hatálya:

A Szervezeti és Működési Szabályzat a klaszter minden tagjára, valamint a Klaszter Menedzsment tevékenységet ellátó gazdasági társaság ezen feladatokat ellátó alkalmazottaira kötelező érvényű.

A Szervezeti és Működési Szabályzat a Klaszter Igazgatóság jóváhagyásával lép hatályba, és határozatlan időre szól.

III. Alapelvek:

III.1. A klaszter olyan természetes és jogi személyek hálózata, akik profit-orientált vagy non-profit alapon a megújuló energiával és környezettudatos építészeti módszerekkel foglalkoznak vagy ahhoz köthető tevékenységet végeznek. A klaszter egyenrangú klasztertagok együttműködő és egymásban bízó tömörülése. Ezen Szervezeti és Működési Szabályzat célja, hogy az Etikai Kódexszel együtt meghatározza azokat az irányelveket és szabályokat, amelyeket a klasztertagok kötelesek betartani a klaszter működési keretein belül. Az SZMSZ az Etikai Kódexszel együtt az ArchEnerg Regionális Megújuló Energetikai és Építőipari Klaszter működésének alap dokumentumai, ezen dokumentumokba foglalt szabályok a klaszteren belül minden tag szervezetre és társaságra vonatkoznak.

III.2. Alapítás: Az alapító gazdasági társaságok 2007. március 21. napján kelt alapító okirat megfogalmazásával és aláírásával alapították meg a klasztert, rögzítve a közös célokat, általános elveket, kijelölve a menedzsment feladatok ellátására jogosult gazdasági társaságot.

III.3.A klaszter célja:

- a szakmai területén működő szervezetek önkéntes együttműködési hálózatának kialakítása, az építőipari és megújuló energetikai értéklánc szereplőinek összehangolt tevékenységének elősegítése,
- a vállalkozások innovációs teljesítményének fokozása, illetve meglévő együttműködésük hatékonyságának növelése,
- a klaszteren belüli együttműködés és információáramlás folyamatának elősegítése és felgyorsítása.
- a klasztertagok gazdasági potenciáljának emelése a tagságon keresztül.

III.4. Klaszter környezettudatos működése:

- A Klaszter, a menedzsment, és a tagok törekednek mind tevékenységük során, mind az új fejlesztések során a környezettudatos és energiatudatos

működésre, és tervezésre. Céljaikkal összhangban, előnyben részesítik a környezetvédelmet előtérbe helyező vagy azt elősegítő termékek vagy szolgáltatások kutatását, fejlesztését.

- A Klaszter kommunikációja során előtérbe helyezi a nem papír alapú információáramlást, terjesztést.

IV. A klaszter alaptevékenységei:

- Közös PR és marketing tevékenység (közös arculat kialakítása, vásárokon való megjelenés stb.) kialakítása.
- Külső és belső kommunikáció elősegítése érdekében webportál tervezése és működtetése.
- A klaszter tagok közötti információáramlást elősegítő adatbázis kialakítása.
- A klaszteren belül meglévő igények és képességek hatékony közvetítése az együttműködési hálózaton belül és kívül.
- A fejlett környezettudatos technológiák fejlesztésére és alkalmazására irányuló oktatási, képzési igények felmérése, ezek kielégítésére célirányos képzések koordinálása tréning/ oktatás szervezése.
- A Dél-alföldi régióban megújuló energiatermelés és korszerű környezettudatos építészeti technológiákat, módszereket bemutató helyek létesítése, működtetése.
- Nemzetközi együttműködés kialakítása szakmai szervezetekkel, társ-klasztterekkel
- A klaszterben együttműködő szervezetek közös projektben való részvételi lehetőségeinek megteremtése, a projektek koordinációja.
- A klaszter céljait szolgáló közös projektek fejlesztése és megvalósítása kidolgozása.
- A klaszter érdekeinek képviselője a kormányzati, önkormányzati, és egyéb állami és civil szervezetekkel történő kommunikáció során, hatékony együttműködés kialakítása a szakmai tevékenység minél gördülékenyebb biztosítása érdekében. Szabályozási és szakmapolitikai kérdések vitára bocsátása és amennyiben szükséges, közös álláspont kialakítása a klaszteren belül.
- A klaszter szakmai profiljának megfelelő piac- és exportképes termékek fejlesztése közös projektek kialakításával, ezek piaci bevezetésének és értékesítésének elősegítése.

V. A Klaszter tagok jogai és kötelezettségei:

V.1. A klaszter tagjai jogosultak a klaszter munkájában részt venni, a tagsággal járó előnyöket kihasználni, azt saját üzleti és egyéb levelezéseiben feltüntetni. A tagok jogosultak az együttműködésből származó előnyökből való részesedésre.

V.2. A klaszter tagjai kötelezettséget vállalnak arra, hogy a klaszter céljainak megvalósítása érdekében együttműködnek, és tartózkodnak minden olyan tevékenységtől, amely a klaszter céljainak megvalósítását sérti, vagy veszélyezteti. A klaszter tagok kötelezettséget vállalnak a klaszter működési költségeinek viselésére. A működési költségek részfedezetüül

szolgáltató tagdíj mértékét a Klaszter Igazgatóság állapítja meg minden naptári évben, melynek mértéke:

- mikrovállalkozásoknak 10 000 Ft+ ÁFA/hó,
- kisvállalkozásoknak 15 000 Ft+ ÁFA/hó,
- középvállalkozásoknak 30 000 Ft+ ÁFA/hó,
- nagyvállalkozásoknak 50 000 Ft+ ÁFA/hó.

V.3. A tagdíj fizetésének módja választhatóan lehet negyedéves vagy egész évre egy összegben történő. A fizetés átutalással történik.

Amennyiben a tag nem, vagy késedelmesen teljesíti fizetési kötelezettségét, úgy a mindenkori jegybanki alapkamatot köteles késedelmi kamatként megfizetni. Ha a klaszter tag a vállalt vagyoni hozzájárulását nem teljesíti, a klaszter menedzsment határidő kintűzésével – a tagsági jogviszony megszűnésének terhével – felhívja a teljesítésre. A határidő eredménytelen elteltét követően a tagsági jogviszony a határidő lejártát követő napon megszűnik.

V.4. A tagsági díjból befolyó összeg felhasználásáról a menedzsment feladatokat ellátó gazdasági társaság a közgyűlések alkalmával köteles beszámolni a klaszter tagság felé. A klaszter pénzügyeibe a tagok betekinhetnek. A tagság hozzájárulásának mértéke az elnyert támogatások mértékének függvényében változhat. A pénzügyi irányítás a Klaszter Igazgatóság, illetve a Klasztermenedzsment hatáskörébe tartozik. A közös projektekre vonatkozó finanszírozási kérdésekben a tagság együttesen vagy a projektben részt vevő cégek közösen dönthetnek.

V.5. A klaszter a megalakításakor egységes tömörülés, később azonban a klaszter tagok azonos érdekű alcsoportjai **klaszter tagozatokat** hozhatnak létre a saját belátásuk és döntésük szerint alágazati, területi, személyi, vagy bármi más alapon. A klaszter tagozatok a saját belső rendjüket maguk alakítják ki, de ebben követniük kell a klaszter etikai kódexének előírásait, elveit.

V.6. Pártoló tag: a klaszter pártoló tagja (külső segítője) lehet bármely büntetlen előéletű magyar és nem magyar állampolgár, jogi személyiségű szervezet vagy közösség, aki folyamatos, aktív tevékenységével (anyagi, tárgyi, logisztikai, egyéb) segíti, támogatja a klaszter célkitűzéseinek megvalósítását, ezt a szándékát jelzi a klaszter tagjai felé és a felajánlott segítséget a klaszter tagok elfogadják.

Pártoló tagok lehetnek továbbá azok a szervezetek, személyek, amelyek működése, tevékenysége, valamint a klaszter működése, tevékenységei között a partnerség és kölcsönösség értelmezhető.

Pártoló tag tagdíjat nem fizet.

Pártoló tag nem részesül közvetlenül a klaszter menedzsment szolgáltatásaiból és a klaszter tevékenységéből fakadó eredményekből. A klaszter közgyűlésein csak megfigyelőként vehet részt.

Klaszter tag pártoló taggá válhat, amennyiben ezt kérelmezi a Klaszter Igazgatóságnál.

VI. A Klaszter szervezete:

VI.1. Közgyűlés

A Közgyűlés a klaszter legfőbb szerve, amelyet a tagok összessége alkotja. A Közgyűlést évente legalább egyszer össze kell hívni a hely, az időpont és a napirendi pontok közlésével, melyről a Klaszter Menedzsment gondoskodik. A tagnyilvántartásban szereplő tagok részére elektronikusan meghívót kell küldeni legalább tizenöt nappal a Közgyűlés időpontja előtt. A Közgyűlési meghívóban közölni kell azt az időpontot, amelyben az ismételt Közgyűlést meg kell tartani, ha az eredeti időpontra kitűzött Közgyűlés nem határozatképes.

A Közgyűlés határozatképes, ha a tagok több mint fele jelen van, illetve elektronikusan formában (email, telefon stb.) képviseli magát. A nagy taglétszámra tekintettel, a klaszter lehetővé teszi, hogy bármely tag, akadályoztatása esetén javaslatait, észrevételeit, szavazatát elektronikusan, illetve egyéb távközlési berendezés segítségével is leadhassa.

A határozatképtelenség miatt megismételt Közgyűlés változatlan napirend mellett határozatképes a megjelent tagok számától függetlenül.

A Közgyűlést 15 napon belül össze kell hívni:

- ha a tagok egyharmada a cél és ok megjelölésével ezt kéri,
- ha a Klaszter Menedzsment rendkívüli Közgyűlés összehívását tartja szükségesnek.

A Közgyűlés üléseit az Igazgató vezeti, de a Közgyűlés vezetésével mást is megbízhat. A Közgyűlésről jegyzőkönyv készül, amelyet az Igazgató és két, a Közgyűlés által megválasztott tag hitelesít és ezt 15 napon belül meg kell küldeni a tagok részére.

A Közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- a klaszter megszüntetése,
- a tagdíj mértékének megállapítása,
- az Elnök és az Igazgatóság megválasztása,
- a klaszter tagságba történő felvétel,
- a klaszter tag kizárása,
- a klaszter Stratégiai Tervének megvitatása és elfogadása, módosítása és végrehajtásának ellenőrzése

A Közgyűlés a határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza. Minden tagnak egy szavazata van.

A jelenlévő tagok kétharmados szótöbbsége szükséges:

- a Klaszter Igazgatóság tagjainak megválasztásához,

A Közgyűlés ülései nyilvánosak. A tagok szótöbbséggel hozott határozattal a nyilvánosságot kizárhatják, ha valamelyik tag jogos magánérdekének védelme, vagy közérdek ezt szükségessé teszi.

VI.2. Igazgatóság

VI.2.1. A klaszter ötfős **Klaszter Igazgatóság**ot hoz létre élén az Igazgatóval.

A Klaszter Igazgatóság a klaszter testületi döntést hozó szerve, amely útján a tagok irányítják a klaszter munkáját, és döntenek a legfontosabb kérdésekről. Minden tagnak 1-1 (egy-egy) szavazata van.

A Klaszter Igazgatóság tagjainak megbízása négy évre szól. Az Igazgatóság a klaszter közgyűlés felhatalmazásával és a felhatalmazás keretein belül a klaszter közgyűlések között ellátja a közgyűlés funkcióit és állásfoglalásokat fogalmaz meg. Az **Igazgató** feladatait szóbeli, vagy írásbeli meghatalmazás útján a klaszter igazgatóság tagja vagy más klasztertag is elláthatja.

A Klaszter Igazgatóság tagjait a klaszter menedzsment szervezetének ajánlása alapján a közgyűlés választja.

VI.2.2. Az igazgatósági tag megbízatása megszűnik:

- a. önkéntes lemondásával, a Klaszter Igazgatósághoz intézett írásos lemondó nyilatkozat átvételét követő hónap utolsó napján;
- b. az igazgatósági tag halálával;
- c. az őt delegáló tag részéről történő visszahívással, a Klaszter Igazgatósághoz intézett e nyilatkozat átvételét követő hónap utolsó napján;
- d. a Klaszter Igazgatóság döntésével (visszahívás), az e döntés meghozatalát követő hónap utolsó napján, amennyiben a Klaszter Igazgatóság – az érintett igazgatósági tagot ide nem értve – egyhangú írásos határozatával az igazgatósági tag e tisztségének megszüntetéséről rendelkezik;
- e. a klaszter megszűnésével;
- f. az igazgatósági tag megbízatási idejének lejártával.

VI.2.3. Az igazgatósági tagok e tisztségük ellátásáért díjazásban nem részesülnek.

VI.2.4. A Klaszter Igazgatóság hatásköre:

- az SZMSZ módosítása;
- a klaszter vagyonával való rendelkezés
- igazgatósági ülés ügyrendjének elfogadása és módosítása;
- a klaszter éves munkatervének és üzleti, illetve marketing és beruházási tervének, valamint költségvetésének megállapítása;
- a klaszter éves zárszámadásának elfogadása, ideértve a Klaszterre jutó adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntést;
- a Klaszter-menedzser által az éves munkaterv és üzleti terv, valamint költségvetés végrehajtásáról előterjesztett beszámoló elfogadása;
- a Klaszter Igazgató megválasztása, valamint visszahívása;
- a csatlakozni kívánó új tagok felvétele;
- a tagdíj fizetése alól történő átmeneti mentesítés;
- a tagokkal a mellékszolgáltatás teljesítésére irányuló külön szerződés megkötése;
- a tagdíj meg nem fizetése miatt, a tag törlése a klaszter tagjainak sorából;
- a tag kizárása;
- a klaszter stratégiai és taktikai irányvonalának kidolgozása, végrehajtásának irányítása, és a meghatározott eredményességi mutatók alapján történő ellenőrzése;
- a felmerült etikai vétségek kivizsgálása és szükség szerinti szankcionálása

VI.2.5. A Klaszter Igazgatóság minősített, a jelen levő igazgatósági tagok legalább 2/3-os (kétharmados) szavazattöbbségével hozza meg az alábbi döntéseit (határozatait):

- az SZMSZ módosítása;
- év közben a tárgyévre vonatkozóan magasabb összegű tagdíj megállapítása;
- a Klaszter Igazgatóság saját Ügyrendjének elfogadása és módosítása;
- a mellékszolgáltatás teljesítésére irányuló külön szerződés megkötése;
- a klaszter tagjának kizárása;
- a Klaszter Igazgatóság tagjának visszahívása;
- a Klaszter Igazgatóság üléseiről készült jegyzőkönyvben foglalt tények bizalmas jellegének, illetve az üzleti titkok körének meghatározása;
- a klaszter megszűnésének kimondása;
- a klaszter megszűnéskor a megmaradt vagyon alapítók közötti felosztása.

VI.2.6. A Klaszter Igazgatóság működésének alapvető ügyrendi szabályai:

- A Klaszter Igazgatóság tagjai sorából 4 (négy) éves időtartamra igazgatót választ egyszerű többségi választással.
- A Klaszter Igazgatóság vezetője a Klaszter Igazgatóság elnöke, aki irányítja a Klaszter- Igazgatóság munkáját, továbbá az ülések között irányítja a klaszter munkáját.
- A Klaszter Igazgatóság naptári évenként legalább két alkalommal ülésezik. Ezen kívül a Klaszter Igazgatóság szükség szerint (rendkívüli) üléseket tart, illetve tarthat.
- Az üléseket a Klaszter Igazgató írásbeli meghívóval hívja össze. A meghívóban szerepelnie kell az ülés pontos helyének, idejének és napirendjének, valamint a megismételt ülés helyének és idejének. A meghívó elküldése és az ülés napja között legalább három naptári napnak kell lennie.
- Ha az ülést nem szabályszerűen hívták össze, a Klaszter Igazgatóság határozatot csak akkor hozhat, ha valamennyi Igazgatósági tag jelen van, és az ülés megtartása ellen egyikük sem tiltakozik.
- A Klaszter Igazgatóság ülése akkor határozatképes, ha tagjai közül legalább 4 (négy) fő jelen van. Határozatképtelenség esetén a megismételt ülést 3 (három) napon belül össze kell hívni, amely az eredeti napirendi pontok vonatkozásában a jelenlévők számára tekintet nélkül határozatképes.
- Ülés tartása nélküli határozathozatal: a minősített többséggel meghozandó határozatokat kivéve, a Igazgatósági tagok ülés tartása nélkül is határozhatnak. Az ülésen kívül javasolt határozat tervezetét 3 (három) napos határidő kitűzésével írásban (levélben, telefaxon, e-mailben) kell a Igazgatósági tagokkal közölni, akik szavazatukat írásban adják meg. A határidőn túl, vagy be nem érkező szavazatok tartózkodásnak minősülnek, és a határozathozatal során a határozatképesség megállapításánál számításon kívül kell hagyni. A határozatot a határidőben leadott utolsó szavazat beérkezését követő napon kell meghozottnak tekinteni. A szavazás eredményéről a tagokat az a határidőben leadott utolsó szavazat beérkezését követő 3 (három) napon belül a Klaszter Igazgató írásban (levélben, telefaxon, e-mailben) tájékoztatja. Ha bármelyik Igazgatósági tag kéri, az ülést össze kell hívni a határozattervezet megtárgyalására.

VI.3. Klaszter Igazgató hatásköre és alapvető feladatai:

- irányítja a Klaszter Igazgatóság munkáját, felügyeli az ArchEnerg Klaszter tevékenységét, valamint biztosítja a folyamatos és zavartalan működésüket;
- képviselőként személyesen és írásban ellátja az ArchEnerg Klaszter képviseletét;
- összehívja, előkészíti és levezeti a Klaszter Igazgatósági üléseket, valamint gondoskodik a meghozott határozatok végrehajtásáról;
- elnököl a Klaszter Igazgatóság ülésein; valamint a Közgyűlésen
- kapcsolatot tart a klaszter menedzsment és a klaszter Igazgatóság között
- feladatokat delegálhat a klaszter menedzsmentnek

VI.4. Klaszter Elnök:

- A Klaszter Elnök elsősorban protokolláris funkciót tölt be, rendezvényeken, konferenciákon vesz részt, népszerűsíti a klasztert
- a Klaszter kapcsolatrendszerének építése, fejlesztése érdekében tevékenykedik
- a Klaszter nevében önállóan jogot nem szerez, és kötelezettséget nem vállal
- A Klaszter Igazgatóság választja, 3 évre
- A Klaszter Elnöki tisztség a Klaszter Igazgatóság általi visszahívással, illetve lemondással szűnik meg

VI.5. Klaszter Menedzsment:

- klaszter operatív munkáját a **klaszter menedzser(ek)** szervezik és támogatják. A klaszter menedzserek az alapítók által megjelölt menedzsment gazdasági társaságnak, mint a jogi személynek, mint a klaszter mögött álló klasztermenedzser szervezetnek az alkalmazásában állnak.
- A klaszter menedzsment szervezet a feladata, kompetenciája:
 - a klaszter stratégiájának végrehajtásával kapcsolatos operatív tevékenység, a klaszter céljainak elérése érdekében folytatott szervezői-vezetői, adminisztrációs feladatok ellátása.
 - a klaszter nevében benyújtandó pályázatokról való döntés
 - a klaszter pénzügyi forrásainak felhasználásáról való döntés
 - Közös PR és marketing tevékenység összehangolása
 - klaszterbe történő tagfelvétel, illetve tagsági viszony megszűnésének dokumentálása
 - rendezvények, konferenciák szervezése
 - Iratkezelés – a klaszter működése során keletkező iratanyag tárolása, rendszerezése
 - a IV. pontban felsorolt klaszter tevékenységeinek előkészítése, megszervezése és lebonyolítása
 - a klaszter Igazgató által delegált klaszter működését szolgáló feladatok ellátása

VII. Tagfelvétel, tagsági viszony megszüntetése:

VII.1. Tagfelvétel:

A felvételi kérelem elfogadása a Klaszter Igazgatóság joga. Vitás felvételi kérelem esetén a Klaszter Igazgatóság egyszerű többséggel fogadja vagy utasítja el a felvételi kérelmet.

A klaszter tagja az a természetes vagy jogi személy lehet, amely belépési szándéknyilatkozatát a klaszter Igazgatóság elfogadja.

A felvételre jelentkezőt a Klaszter Igazgatóság vizsgálja. A belépni szándékozó partner tagsági viszonya a döntés időpontjára visszaható hatállyal, a **Belépési Szándéknyilatkozatra** rávezetett **Elfogadó záradék** aláírásával keletkezik. Ezáltal a klaszter teljes jogú tagjává válik, a belépő klaszter tag tudomásul veszi, hogy a tagságával jogot szerez, illetve kötelezettségeket is vállal.

A klaszter tagjai vállalják, a tagjegyzékben és az adatbázisban róluk nyilvántartott információkban bekövetkezett változásokat, a változást követően 1 hónapon belül bejelentik a klaszter menedzserek részére.

VII.2. Tagsági viszony megszűnése

Ha a klaszter tag a klaszter alapértékei, szervezeti és működési szabályzatában foglaltak, illetve a társai ellen súlyosan vét, akkor a Klaszter Igazgatóság kizáró állásfoglalást hozhat. A kizárás csak a klaszteren belül nyilvános. A kizárás ellen a közgyűléshez lehet fellebbezni.

Amennyiben a klaszter tag a tagdíjfizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a klaszter fizetési felszólítást küld ki, melyben határidőt állapít meg a tartozás megfizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telik le, a klaszter jogosult a tag kizárására.

Kizárás esetén a tagot törlik a tagjegyzékből. Ha valamely kizárt tag a kizárás után visszaél a volt tagságával, akkor a kizárása nyílttá válik a külvilág számára is, amit hirdetéssel, valamint az üzleti közvéleménnyel is tudatni kell.

Bármely klasztertag jogosult kiválni a klaszterből a Klaszter Igazgatósághoz intézett nyilatkozattal.

VIII. Szellemi tulajdonjogok védelme:

A klasztertag társaságok és szervezetek üzleti döntéseikben maradéktalanul önállóak, amennyiben az nem áll ellentétben az Szervezeti és Működési Szabályzatban és Etikai kódexben megfogalmazott és közösen elfogadott elvekkel. Az egyes tagok birtokában levő anyagi és immateriális javak tulajdonjoga felett kizárólag az adott társaság vagy szervezet dönt. A klaszter közös projektjeinek eredményeképpen megtermelt javak, szellemi termékek tulajdonlását és azokkal kapcsolatos döntési jogokat, az annak megteremtésében részt vevő tagcégek közötti, az adott projektre vonatkozó szerződések szabályozzák. A klasztermenedzsment cég munkája nyomán keletkező szellemi termékek tulajdonjoga a klasztermenedzsment cég és az adott szellemi termék megszületésében közreműködő társaság vagy szervezet közötti megállapodás tárgyát képezi.

IX. Üzleti titok

Üzleti titok az a klaszter tevékenységével összefüggő adat, információ, okmány, műszaki megoldás, pénzügyi beszámoló, amelyet a Klaszter Igazgatóság írásbeli rendelkezéssel annak minősít. Ez történhet az adatok, okmányok, szerződések, valamint műszaki megoldások bizonyos körére általánosságban, vagy esetenként, időbeli korlátozással, vagy anélkül.

Üzleti titok továbbá minden olyan adat, amely a klaszter tag tudomására jutott, és amelynek közlése a klaszterre hátrányos következménnyel járna.

A klaszter tagjai – az erre vonatkozó kifejezett engedély hiányában - a birtokukba jutott – a klaszter működésével kapcsolatos – információt nem használhatják fel, és nem adhatják át vagy tehetik hozzáférhetővé illetéktelen személy számára.

Az üzleti titok megsértése súlyos vétség, amely miatt a Klaszter Igazgatóság az elbocsátás szankciója mellett szükség esetén polgári jogi kártérítési, szükség esetén büntetőjogi felelősségre vonást is kezdeményezhet.

A klaszter tisztségviselői megválasztásukkor, az alkalmazásban állók pedig belépésükkor nyilatkozatot kötelesek aláírni – titoktartási nyilatkozat –, melyben a jelen szabályzatban foglalt titoktartási rendre vonatkozó rendelkezéseket magukra nézve kötelezőnek ismerik el.